

KÚRIA

Bfv.II.1466/2014/15.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év március hó 19. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette miatt fiataalkorú I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva

a Pest Megyei Bíróság, mint fiataalkorúak bírósága 12.Fk.976/2001/5. számú végzése és a Legfelsőbb Bíróság, mint másodfokú bíróság Bf.V.3264/2001/2. számú végzése ellen benyújtott indítványt és

a Budapest Környéki Törvényszék, mint fiataalkorúak bírósága 18.Fk.126/2011/56. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 1.Fkf.375/2012/22. számú ítélete ellen benyújtott indítványt elutasítja,

a Pest Megyei Bíróság, mint fiataalkorúak bírósága 12.Fk.48/2002/8. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 1.Fkf.24/2003/14. számú ítéletét II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint bünygyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

1. A Pest Megyei Főügyészség az Fk.B.5302/2000/1-I. számú vádiratában a 2000. szeptember 15. napjától ismeretlen helyen tartózkodó II. rendű terhelttel szemben előre kitervelten, nyereségvágyból és különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette, társtettesként elkövetett csalás büntette, 2 rendbeli társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége, 6 rendbeli társtettesként elkövetett közokirattal visszaélés vétsége és közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vádat.

A megyei főügyészség a fiataalkorú I. rendű terhelttel szemben is vádat emelt azzal, hogy ezen belül őt bűnsegédként, előre kitervelten és nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettével vádolta.

A megyei főügyészség a vádiratban indítványozta, hogy a bíróság az ismeretlen helyen tartózkodó II. rendű terhelttel szemben a tárgyalást a Be. 355/C. §-ának (2) bekezdése és a Be. 355/D. §-ának (1) bekezdése alapján távollétében tartsa meg, és folytassa le vele szemben az eljárást.

A Pest Megyei Bíróság, mint a fiataalkorúak bírósága a 2001. október 12. napján - előkészítő ülésen - meghozott 12.Fk.976/2001/5. számú végzésével mindkét terhelt tekintetében pótnyomozást rendelt el, és az iratokat visszaküldte a Pest Megyei Főügyészségnek. Álláspontja szerint a Be. 355/C. §-ának (2) bekezdésében írt törvényi előfeltételek nem állnak fenn, mert a nyomozás során nem került sor II. rendű terhelt meggyanúsítására, a gyanúsított kihallgatására, így terheltként az eljárásban nem vehet részt.

Az ügyész fellebbezése alapján másodfokon eljáró Legfelsőbb Bíróság a 2001. december 13. napján - tanácsülésen - meghozott Bf.V.3264/2001/2. számú végzésével az elsőfokú végzést hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására utasította. Kifejtette, hogy a terhelt nyomozati kihallgatása nem feltétele az eljárás távollétében való lefolytatásának.

A továbbfolytatott eljárásban a Pest Megyei Bíróság, mint fiataalkorúak bírósága a 2002. április 16. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 12.Fk.48/2002/8. számú ítéletével az ismeretlen helyen tartózkodó II. rendű terheltet távollétében bűnösnek mondta ki előre kitervelten, nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b) és d) pont - tényállás I.2. pont], társtettesként elkövetett csalás büntettében [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont], 2 rendbeli társtettesként elkövetett

magánokirat-hamisítás vétségében (korábbi Btk. 276. §) és közokirat-hamisítás büntetében [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont].

Ezért a II. rendű terheltet - halmazati büntetésül - életfogytig tartó fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban 25 év után bocsátható feltételes szabadságra. Egyszersmind felmentette a 6 rendbeli közokirattal visszaélés vétsége [korábbi Btk. 277. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól.

A megyei bíróság a fiataalkorú I. rendű terhelt bűnösségéről, illetőleg felmentéséről is határozott. Bűnösnek mondta ki bűnsegédként, előre kitervelten és nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetében [korábbi Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont - tényállás I.2. pont] és vele szemben is büntetést szabott ki.

A védelmi fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2004. január 15. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 1.Fkf.24/2003/14. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta:

- a társtettesként elkövetett csalás büntette miatt emelt vád alól felmentette,
 - a 2 rendbeli társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségét 1 rendbeli társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősítette,
 - főbüntetését 17 év fegyházra enyhítette;
- egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a fiataalkorú I. rendű terhelt tekintetében is megváltoztatta, de az sem érintette az elsőfokú bíróság által a terhére megállapított bűnsegédként, előre kitervelten és nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetést.

2. A Pest Megyei Bíróság a 2007. február 8. napján - különleges eljárásban - meghozott és 2007. április 4. napján jogerős 12.Bk.5/2007/2. számú összbüntetési ítéletével a II. rendű terhelt I.1. pontbeli szabadságvesztés büntetését és a Keszthelyi Városi Bíróság 2006. december 13. napján jogerős 2.B.282/2006/7. számú ítéletével kiszabott 7 hónap börtönbüntetést összbüntetésbe foglalta, és annak tartamát 17 év 3 hónap fegyházban határozta meg.

3. Az elfogatóparancs alapján kézre került II. rendű terhelt szabadságvesztés-büntetését 2005. február 21. napján vették foganatba, majd az I.1. pontbeli ítélet ellen a II. rendű terhelt védője 2009. július 7. napján perújítási indítványt terjesztett elő. A Fővárosi Ítéltábla a 2009. szeptember 28. napján - tanácsulésen - meghozott 3.Bpi.10756/2009/4. számú végzésével II. rendű terhelt tekintetében a perújítást a Be. 408. § (1) bekezdésének e) pontja alapján elrendelte, mivel az alapügyben az

ítéletet a Be. XXV. Fejezete alapján e terhelt távollétében hozták.

A perújítási eljárásban a Pest Megyei Bíróság, mint a fiataalkorúak bírósága a 2011. május 25. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 20.B.87/2009/73. számú ítéletével

- megállapította, hogy a II. rendű terhelt tekintetében a perújítás alapos,

- az I.1. és I.2. pontbeli ítéleteket a II. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezte,

- a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett rablás büntetében [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés I. fordulat], társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (korábbi Btk. 276. §), 6 rendbeli társtettesként elkövetett közokirattal visszaélés vétségében [korábbi Btk. 277. § (1) bekezdés] és közokirat-hamisítás büntetében [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés b) pontja]. Ezért a II. rendű terheltet - halmazati büntetésül - 6 év 3 hónap 5 nap börtönbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az ügyészi fellebbezés folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2011. november 22. napján meghozott és kihirdetett 2.Bf.314/2011/5. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

4. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség 2011. szeptember 28. napján perújítási indítványt terjesztett elő a fiataalkorú I. rendű terhelt terhére, majd a Fővárosi Ítéltábla a 2011. november 22. napján - tanácsulésen - meghozott 2.Bpi.11195/2011/2. számú végzésével a fiataalkorú I. rendű terhelt tekintetében a Be. 408. § (1) bekezdés a/2. pontjában írtak alapján a perújítást elrendelte azzal, hogy a II. rendű terheltnek a perújítási eljárásban tett nyilatkozatai olyan új bizonyítéknak minősülnek, amelyek valószínűvé teszik, hogy fiataalkorú I. rendű terhelttel szemben lényegesen súlyosabb büntetés kiszabása indokolt.

A Pest Megyei Bíróság a 2012. február 28. napján jogerős 18.B.127/2011/4. számú végzésével a II. rendű terhelt perújítási ügyét egyesítette a Pest Megyei Bíróságon 18.Fk.126/2011. szám alatt fiataalkorú I. rendű terhelttel szemben folyamatban lévő perújítási üggyhöz.

A - II. rendű terhelt tekintetében megismételt - perújítási eljárásban a Budapest Környéki Törvényszék, mint fiataalkorúak bírósága a 2012. augusztus 28. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 18.Fk.126/2011/56. számú ítéletével

- megállapította, hogy a fiataalkorú I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében a perújítás alapos,

- az I.1. és I.2. pontbeli ítéleteket hatályon kívül helyezte,

- a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként

elkövetett emberölés büntetében [korábbi Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b) és d) pont], társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (korábbi Btk. 276. §), 6 rendbeli társtettesként elkövetett közokirattal visszaélés vétségében [korábbi Btk. 277. § (1) bekezdés) és közokirat-hamisítás büntetében [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés b) pont]. Ezért őt - halmazati büntetésül -15 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 175.000 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el,

- ellenben a II. rendű terheltet felmentette az ellene társtettesként elkövetett csalás büntette [Btk. 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól,
- rendelkezett továbbá az előzetes fogvatartás beszámításáról, a magánfél polgári jogi igénye érvényesítésének a törvény egyéb útjára utasításáról és a bűnügyi költségről.

A megyei bíróság a fiataalkorú I. rendű terhelt bűnösségéről és felmentéséről is rendelkezett azzal, hogy ezen belül bűnösségét társtettesként elkövetett emberölés büntetében [korábbi Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b) és d) pont] mondta ki, és vele szemben is büntetést szabott ki.

A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2013. június 18. napján nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 1.Fkf.375/2012/22. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet mindkét terhelt tekintetében megváltoztatta:

- az I.1. pontbeli ítélet ellen az ügyész által a fiataalkorú I. rendű terhelt terhére és a II. rendű terhelt védője által a II. rendű terhelt javára előterjesztett perújítási indítványokat elutasította,
- elrendelte az I.1. pontbeli ítélettel kiszabott, korábban félbeszakított szabadságvesztés büntetés végrehajtásának folytatását,
- felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy különleges eljárás keretében rendelkezzen a II. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe,
- a bűnügyi költséggel kapcsolatos ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte, és felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy a perújítási eljárás során felmerült bűnügyi költségről különleges eljárásban hozzon határozatot.

II.

A II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványt nyújtott be a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a), b) és c) pontját megjelölve (I.1. végzés) a Pest Megyei Bíróság, mint fiataalkorúak bírósága 12.Fk.976/2001/5. számú - pótnyomozást elrendelő - végzése és a Legfelsőbb Bíróság, mint másodfokú bíróság Bf.V.3.264/2001/2. számú - az elsőfokú végzést hatályon kívül helyező, és az eljárás folytatására utasító - végzése ellen;

(I.1. ítélet) a Pest Megyei Bíróság, mint fiataalkorúak bírósága 12.Fk.48/2002/8. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 1.Fkf.24/2003/14. számú ítélete ellen az emberölés büntetében bűnösségének megállapítása miatt, emberöléssel kapcsolatos bűnpártolásként minősítés, lefoglalt személyes dolgai kiadása, a bűnügyi költségre kötelezés megváltoztatása érdekében; és

(I.4. ítélet) a Budapest Környéki Törvényszék, mint fiataalkorúak bírósága 18.Fk.126/2011/56. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 1.Fkf.375/2012/22. számú - perújítási indítványokat elutasító - ítélete ellen;

hatályon kívül helyezés és „megszüntetés”, másodlagosan törvénynek megfelelő határozat hozatala, vagy új eljárásra utasítás érdekében.

A terheltnak az I.1. pontbeli (Pest Megyei Bíróság 12.Fk.48/2002/8., Fővárosi Ítéltábla 1.Fkf.24/2003/14.) ítélet elleni felülvizsgálati indítványának indokai szerint:

- a távollétében lefolytatott eljárás alkotmányellenes és törvénysértő volt, mert a Be. 527. § (2), (3) és (5) bekezdését, és a Be. 529. § (1) bekezdését a 14/2004. (V.7.) AB számú határozat 2004. december 31. napjával megsemmisítette, így feltétlen eljárási szabálysértés valósult meg,

- a másodfokú bíróság tanácsának két tagja a Be. 21. § (1) bekezdés e) pontja szerint elfogultak, és ezért kizárt bírákként működtek közre, mert tagjai voltak az I.1. pontbeli végzést hozó másodfokú bíróság tanácsának is, elfogultságuk pedig a 25/2013. (X.4.) AB számú határozat szerint megalapozhatja a felülvizsgálati eljárást, ezáltal ugyancsak feltétlen eljárási szabálysértés valósult meg,

- ő azzal a szándékkal tartott az I. rendű terhelttel, hogy elvonja a sértett figyelmét, addig az I. rendű terhelt elemeli a sértett autójában lévő pénzt, de nincs adat rá, és nem is állapodtak meg a kés használatában, amit az I. rendű terhelt az ő tudta nélkül hozta magával. Az I. rendű terhelt a szándékegységüket túllépve - számára váratlanul - minőségileg más bűncselekményt hajtott végre, amiért ő nem vonható felelősségre. Az I. rendű terhelt hamisan vádolja őt az emberöléssel,

- elismeri, hogy segített a holttest elrejtésében, a nyomok eltüntetésében, a kocsit eladásában, ez azonban csak bűnpártolás, ezért téves a tettesi minősítés, és törvénysértő a kiszabott büntetés.

A II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának további indokai az I.4. pontbeli (Budapest Környéki Törvényszék 18.Fk.126/2011/56., Fővárosi Ítéltábla 1.Fkf.375/2012/22.) ítéletre vonatkoztak. Aszerint:

- a vád módosítása törvénytelen és megalapozatlan,

- az elsőfokú ítélet iratellenes, megalapozatlan, felülbírálatra alkalmatlan, különösen arra nézve, hogy nincs megállapítva, ki szúrta le a sértettet,

- az elsőfokú bíróság tanácsának elnöke elfogult, egyoldalú, ellentmondásos és elégtelen az indokolása,
- a másodfokú bíróság tanácsának elnöke elfogult volt és ezért - a Be. 21. § (1) bekezdésének e) pontja szerint - kizárt bíróként működött közre, mert annak a másodfokú tanácsnak is elnöke volt, amelyik helybenhagyta az előzetes letartóztatásra vonatkozó végzést. A 34/2013. (XI.22.) AB számú határozat [42] bekezdése pedig kimondja: a pártatlanság követelménye azt kívánja, hogy az előzetes letartóztatás meghosszabbításának kérdésében a hatályos jogszabályok szerint döntést hozó bíró az ítélkezésben már ne vehessen részt,
- a másodfokú ítélet is törvénysértő, megalapozatlan.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1774/2014/1. számú átiratában a terhelt felülvizsgálati indítványát részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

A Legfőbb Ügyészség a következőket fejtette ki:

- a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás irányadó, s nem támadható [Be. 423. § (1) bekezdés]. A tényállás kiegészítésére, megváltoztatására nincs lehetőség. A tényállás a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységén keresztül, megalapozottságra hivatkozva sem kifogásolható,
- az indítvány a sértetti vallomás pontatlanságára és a tanú elfogultságára hivatkozó részeiben törvényben kizárt,
- az indítvány egyebekben nem alapos, mert
- a terhelt a sértettel szemben élet, illetve testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmazott. Arra kényszerítette a fenyegetés hatása alatt álló sértettet, hogy a nála lévő Túró Rudit átadja. Ekként a rablás tényállási elemeit maradéktalanul megvalósította. Bűnösségének megállapítása és a bűncselekmény minősítése egyaránt törvényes,
- a szankció mértéke pedig csak törvénysértő minősítés vagy más anyagi jogi szabály megsértése esetén támadható, de ilyen törvénysértés nem történt.

A Legfőbb Ügyészség - más feltétlen eljárási szabálysértést sem észlelve - indítványozta a megtámadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását.

A II. rendű terhelt védője észrevételezte, hogy az I.4. pontbeli elsőfokú ítélet ténybeli felülbírálatát a másodfokú bíróság nem végezte el, s - áttételesen - indítványozta a másodfokon eljárt Fővárosi Ítéltábla 1.Fkf.375/2012/22. számú ítéletének hatályon kívül helyezését, és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását.

A II. rendű terhelt az észrevételében nem értett egyet a Legfőbb Ügyészség álláspontjával. Úgy látta, hogy az általa támadott mindhárom határozat jogerős és ügydöntő, a bírák elfogultak, a

tisztességesség pedig megköveteli - bár a felülvizsgálati okok között nem szerepelnek - a megalapozatlanság, az iratellenesség, az egyoldalúság támadhatóságát. Egyebekben a Legfőbb Ügyészség helytelenül értelmezte az indokait, vagy azokra ki sem tért.

III.

A Kúria azt állapította meg, hogy a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos, részben pedig törvényben kizárt.

I.

A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amelynek a Be. 416. §-ának (1) bekezdése szerint kizárólag a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye.

A Be. 257. § (1) bekezdés 2. mondatának 1. fordulata szerint a bíróságnak az ügydöntő határozatban a vádról határoznia kell. Ebből kiindulva ügydöntőnek azok a határozatok tekintendők, amelyekben a bíróság a Be. vonatkozó szabályai szerint lefolytatott bírósági eljárást követően a törvényes vádról határoz, az ügy érdemében hoz mindenkivel szemben kötelező érvényű, a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapító, vagy őt felmentő ítéletet (Be. 329-331. §), illetve eljárást megszüntető végzést (Be. 332. §) (EBH 2004.1016.II., BH 2010.145.); ilyen továbbá a tárgyalás mellőzésével hozott végzés [Be. 544. § (3) bekezdés] és a másodfokú bíróságnak az elsőfokú ítéletet helybenhagyó végzése [Be. 371. § (1) bekezdés].

A)

Az I.I. pontbeli (Pest Megyei Bíróság 12.Fk.976/2001/5., Legfelsőbb Bíróság Bf.V.3.264/2001/2.) végzés elleni indítvány.

A korábbi büntetőeljárási törvény [1973. évi I. törvény (a továbbiakban: korábbi Be.)] hatálya alatt az elsőfokú bíróság a korábbi Be. 171. §-ának (1) bekezdése alapján pótnyomozást rendelt el. A pótnyomozás elrendelése nem a vádról történő érdemi, mindenkivel szemben kötelező, azaz ügydöntő határozat [korábbi Be. 163. § (2) bekezdés 1. fordulat] volt. Ellenkezőleg. Azt jelentette, hogy az elsőfokú bíróság szerint nincs meg a bírósági eljárás lefolytatásának valamely/valamennyi feltétele.

A pótnyomozást elrendelő végzés nem is emelkedett jogerőre. Az elsőfokú bíróság pótnyomozást elrendelő végzését ugyanis a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására utasította.

A Kúria a Bt.II.1592/2014/12. számú határozatában már kimondta:

- az alaki jogerő a határozatnak az a tulajdonsága, hogy további jogorvoslattal nem támadható meg, és a határozat végrehajthatóvá válik, míg az anyagi jogerő az alakilag jogerős határozatnak az a tulajdonsága, hogy a határozatban elbírált konkrét életviszony (cselekmény) végérvényesen elbírált, ítélt dolog, „res iudicata”;
- a hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító végzés anyagi jogerőhatással nem rendelkezik, ugyanis nem dönt a vádról, nem meríti ki a vádat, nem zárja le az eljárást, így nem ügydöntő határozat, továbbá alaki jogerőhatással sem rendelkezik, ugyanis azzal szemben fellebbezésnek sincs helye, ezáltal jogerőre sem emelkedhet.

A pótnyomozás tárgyában hozott hatályon kívül helyező és az eljárás folytatására utasító végzés,

mivel nem ügydöntő jogerős határozat, felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. Az ellene előterjesztett felülvizsgálati indítványt a törvényben kizárt indítványként el kell utasítani [Be. 421. § (2) bekezdés 1. mondat 1. fordulat].

Az indítvány ebben a részében a Kúria, illetőleg jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság határozata ellen irányult. Miután azonban a törvényben kizárt indítvány, a Kúriának nem kellett őt hivatásos bíróból álló tanácsban eljárnia [Be. 420. § (1) bekezdés 2. mondat 1. fordulat].

B)

Az I.4. pontbeli (Budapest Környéki Törvényszék 18.Fk.126/2011/56., Fővárosi Ítéltábla 1.Fkf.375/2012/22.) ítélet elleni indítvány.

Ha a bíróság - a tárgyalás eredményétől függően - megállapítja, hogy a perújítás alapos, az alapügyben hozott ítéletet vagy az ítéletnek a perújítással megtámadott részét hatályon kívül helyezi, és új ítéletet hoz, ha pedig a perújítást alaptalannak találja, azt elutasítja [Be. 415. § (1) bekezdés].

A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla az 1.Fkf.375/2012/22. számú ítéletével - legalábbis a rendelkező rész szerint - az I.1. pontbeli ítélet ellen az ügyész által a fiataalkorú I. rendű terhelt terhére és a II. rendű terhelt védője által a II. rendű terhelt javára előterjesztett perújítási indítványokat utasította el.

A rendelkező részben foglalt megszövegezés szemben állt a másodfokú ítélet azon egyértelmű indokolásával, hogy a másodfokú bíróság nem a perújítási indítványokat, hanem a Be. 415. §-ának (1) bekezdése (közelebbről 2. fordulata) alapján - mindkét terhelt tekintetében - a perújítást utasította el. A Kúria megjegyzi, hogy a már elrendelt perújítás miatt az elrendelésre irányuló indítvány értelemszerűen nem utasítható el a II. rendű terhelt tekintetében azért sem, mivel az I.1. pontbeli alapítélet meghozatalával végződött alapeljárás a távollétében folyt, így a perújítás elrendelése a törvény szerint kötelező volt.

Az ítélezési gyakorlat következetes abban, hogy a perújítási eljárás során a perújítás megengedhetősége kérdésében és a perújítást elutasító jogerős bírósági határozatok ellen - mivel nem ügydöntő határozatok - nincs helye felülvizsgálatnak; csakis az alapügyben hozott ítéletet részben vagy egészben hatályon kívül helyező jogerős új ítélet ellen - mivel ez már ügydöntő határozat - a törvényben írt feltételek mellett van helye felülvizsgálatnak. (BH 2006. 353.)

A másodfokú bíróság perújítást elutasító határozata ítéleti formája ellenére nem érdemi határozat. Anyagi jogi rendelkezést nem tartalmaz, büntetőjogi főkérdésekről nem határozott, kizárólag a perújítás eredményéről és annak értékeléséről szól. Mindezekből következik, hogy a másodfokú bíróság - jelen ügyben ténylegesen - perújítást elutasító határozata nem ügydöntő határozat, így felülvizsgálattal nem támadható. (BH 2006. 353.)

A perújítást elutasító ítélet, mivel nem ügydöntő jogerős határozat, felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható, ezért törvényben kizárt indítványként elutasításának van helye [Be. 421. § (2) bekezdés 1. mondat 1. fordulat].

A Kúria megjegyzi:

- az I.1. pontbeli végzés és az I.4. pontbeli ítélet vonatkozásában az indítvány elutasításáról külön-külön rendelkezett, mert a II. rendű terhelt indítványa nem egyazon, hanem három különböző határozat ellen irányult, továbbá*
- az elutasításból következően érdemben nem foglalkozhatott az I.1. pontbeli végzéssel és az I.4. pontbeli ítélettel szemben fölhozott indokokkal.*

2.

Az I.2. pontbeli ((Pest Megyei Bíróság 12.Fk.48/2002/8., Fővárosi Ítéltőtanács 1.Fkf.24/2003/14.) ítélet elleni felülvizsgálati indítvány

A)

A II. rendű terhelt azt állította, hogy a távollétében lefolytatott eljárás alkotmányellenes és törvényt sértő volt, mert a Be. 527. §-ának (2), (3) és (5) bekezdését, és a Be. 529. §-ának (1) bekezdését a 14/2004. (V.7.) AB számú határozat 2004. december 31. napjával megsemmisítette.

A Kúria utal arra, hogy 2003. július 1. napja előtt a korábbi Be. volt hatályban. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (hatályos Be.) 2013. július 1. napjától van hatályban. Az alapügyben az elsőfokú bíróság tehát a korábbi Be. hatálya alatt járt el és 2002. április 16. napján, míg a másodfokú bíróság a hatályos Be. szabályai alapján járt el és 2004. január 15. napján hozta meg a határozatát.

Az Alkotmánybíróság a 14/2004. (V. 7.) AB határozatban megállapította: a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 527. §-ának (2) bekezdése, (3) bekezdése és (5) bekezdése, valamint az 529. §-ának (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért azokat 2004. december 31. napjával megsemmisítette (1. pont); a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 528. § (1) bekezdésének második mondata alkotmányellenes, ezért azt a határozat kihirdetésének napjával megsemmisítette (2.) pont.

A Kúria azt állapította meg, hogy a 14/2004. (V.7.) AB határozatra hivatkozás a jelen ügyben nem alapos. A megtámadott törvényhelyeket az Alkotmánybíróság 2004. május 7. és 2004. december 31. napjával semmisítette meg. Ennélfogva az azt megelőző helyzetben és időszakban az adott törvényhelyek alkotmányellenességéről nem lehet szó. Az utóbbi helyzetre (időszakra) megállapított alkotmányellenességet a korábbi helyzetre kivetíteni nem lehet.

Az alapügy irataiból megállapítható ugyanakkor, hogy

- a II. rendű terhelt 2000. szeptember 15. napjától ismeretlen*

helyen tartózkodott,

- vele szemben a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság (a nyomozóhatóság) 2000. szeptember 22. napján elfogatóparancsot bocsátott ki, és védelmére védőt rendelt ki,

- a Pest Megyei Főügyészség az Fk.B.5302/2000/1-I. számú vádiratában indítványozta, hogy a megyei bíróság a tárgyalást a Be. 355/C. §-ának (2) bekezdése és a Be. 355/D. §-ának (1) bekezdése alapján távollétében tartsa meg, és folytassa le vele szemben az eljárást.

A korábbi Be. az elsőfokú eljárás idején az alábbiakban szabályozta az ismeretlen helyen lévő terhelttel szembeni eljárást:

119. § (1) bekezdés: Az eljárásnak nem akadálya, hogy a terhelt ismeretlen helyen tartózkodik. Ebben az esetben tartózkodási helyének felkutatása iránt kell intézkedni. Ennek során el lehet rendelni lakóhelyének megállapítását, körözését, és - szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén - elfogatóparancsot lehet kibocsátani.

355/C. §

(1) Az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt tartózkodási helyének felkutatása iránti intézkedések [119. § (1) bek.] mellett gondoskodni kell a bizonyítási eszközök felderítéséről és biztosításáról.

(2) Ha a terhelt felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre, az ügyész a vádiratban indítványozhatja, hogy a tárgyalást a terhelt távollétében tartsák meg, amennyiben a nyomozás adatai alapján a vádemelésnek nincs akadálya.

(3) Ha az ügyész indítványozza a tárgyalásnak a terhelt távollétében megtartását, a bíróság elfogató parancsot bocsát ki, feltéve, hogy erre korábban nem került sor.

(4) Az ügyész a vádemelés előtt - ha a terheltnek nincs meghatalmazott védője - védőt rendel ki, és gondoskodik arról, hogy a védő a nyomozás iratait megismerhesse (142-143. §).

355/D. § (1) bekezdés: A bíróság az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottal szemben az erre irányuló ügyészi indítványra jár el. Ha az ügyész indítványozza az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottal szembeni eljárást, a bíróság az eljárást a 137. § (1) bekezdésének a) pontja alapján nem függesztheti fel.

355/F. §: A vádlott távollétében tartott tárgyaláson az ügyész és a védő részvétele kötelező.

A hatályos Be. szerint a büntetőeljárást a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő törvény szerint kell lefolytatni [11. § (1) bekezdés]. E törvény 2003. július 1. napján lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell. Az e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza [605. § (1) bekezdés 1. mondat, (2) bekezdés].

A kúria megállapította, hogy a másodfokú eljárás idején hatályos Be. egyébként a korábbi Be.-vel azonosan szabályozta az ismeretlen helyen lévő terhelt távollétében folytatott eljárást:

527. §

(1) A nyomozásnak nem akadálya, hogy a terhelt ismeretlen helyen tartózkodik, a terhelt tartózkodási helyének felkutatása iránti intézkedések [73. § (1) bek.] mellett gondoskodni kell a bizonyítási eszközök felderítéséről és biztosításáról.

(2) Ha a terhelt felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre, az ügyész a vádiratban indítványozhatja, hogy a tárgyalást a terhelt távollétében tartsák meg, ha a nyomozás adatai alapján a vádemelésnek nincs akadálya.

(3) Ha az ügyész indítványozza a tárgyalásnak a vádlott távollétében való megtartását, a bíróság elfogató parancsot bocsát ki, feltéve, hogy erre korábban nem került sor.

(4) Az ügyész a vádemelés előtt – ha a terheltnek nincs meghatalmazott védője – védőt rendel ki, és gondoskodik arról, hogy a védő a nyomozás iratait megismerhesse (193-194. §).

528. § (1) bekezdés: A bíróság az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottal szemben az erre irányuló ügyészi indítványra jár el. Ha az ügyész indítványozza az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottal szembeni eljárást, a bíróság az eljárást a 188. § (1) bekezdésének a) pontja alapján nem függesztheti fel.

530. § (1) bekezdés: A vádlott távollétében tartott tárgyaláson az ügyész és a védő részvétele kötelező.

Az elfogatóparancs kibocsátása a nyomozás során megtörtént. Az ügyész a vádiratban indítványozta a tárgyalás terhelt távollétében való megtartását. Az elsőfokú és a másodfokú bíróság kötve volt az ügyész indítványához, azaz számukra kötelező volt a tárgyalást a terhelt távollétében megtartani, s mind az elsőfokú, mind a másodfokú tárgyaláson ügyész és védő mindvégig jelen volt.

Az elsőfokú és a másodfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le az eljárást, amikor a II. rendű terhelt távollétében járt el.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor. Ezek az ún. feltétlen (más megnevezéssel: ún. abszolút) eljárási szabálysértések.

A terhelt távollétében folytatott eljárás szabályai közül feltétlen eljárási szabálysértést az jelenthetett volna, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező [Be. 373. § (1) bekezdés II.d) pont]. Az ismertetettekből kitűnt, hogy a terhelt távollétében lefolytatott eljárásban a Be. rendelkezéseit

maradéktalanul megtartották. A tárgyaláson az ügyész és a védő jelen voltak, feltétlen eljárási szabálysértés tehát nem történt.

Összegezve: A 2004. január 15. napján jogerős ítélettel lezárt alapügyben a bírósági eljárás maradéktalanul az addig alkotmányellenesnek nem nyilvánított büntetőeljárási szabályoknak megfelelően folyt az ismeretlen helyen tartózkodó II. rendű terhelt távollétében, illetőleg az ügyész és a védő jelenlétében. A II. rendű terhelt ezzel ellenkező állítása alaptalan.

B)

A II. rendű terhelt azt állította, hogy a másodfokú bíróság tanácsának két tagja a Be. 21. § (1) bekezdésének e) pontja szerint elfogultak, és ezért kizárt bírákként működtek közre, mert tagjai voltak az I.1. pontbeli végzést hozó másodfokú bíróság tanácsának is. Elfogultságuk a 25/2013. (X.4.) AB számú határozat szerint megalapozhatja a felülvizsgálati eljárást.

A Kúria azt állapította meg, hogy a két bíró valóban tagja volt mind az I.1. pontbeli másodfokú ítéletet, mind az I.1. pontbeli másodfokú végzést hozó másodfokú bíróság tanácsának.

Egyetértett továbbá azzal, hogy amennyiben önmagában emiatt elfogultnak volnának tekinthetők, úgy a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja, illetőleg a Be. 373. §-a (1) bekezdésének II. b) pontja szerint ún. feltétlen eljárási szabálysértés valósult volna meg azáltal, hogy az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

A már hivatkozott 25/2013. (X.4.) AB számú határozat kimondta: az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott felülvizsgálati eljárást megalapozhatja a Be. 21. § (1) bekezdésének e) pontjában foglalt elfogultsági okra alapított felülvizsgálati indítvány (rendelkező rész 1. pont) abban az esetben is, ha a kizárási ok a jogerős döntés meghozatalát követően merült fel; a törvény egyéb szabályainak megfelelő felülvizsgálati indítványt érdemben kell vizsgálni, értékelni és elbírálni (Indokolás [50]).

A Be. 21. §-a (1) bekezdésének e) pontja szerint bíróként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan megítélése - az a)-d) pontban meghatározottakon túl - egyéb okból nem várható.

A Be. 23. §-ának (3) bekezdése alapján a (2) bekezdésben megjelölt jogosult a Be. 21. § (1) bekezdésének e) pontjában szabályozott kizárási okot a tárgyalás megkezdése után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és ha azt nyomban bejelenti. Miután az alapjárás végig a II. rendű

terhelt távollétében folyt, nem vitatható, hogy tudomásszerzése az I.1. pontbeli ítélet jogerőre emelkedéséhez képest utólagos.

Az elfogultság kizárólag konkrét és valós tények alapján vizsgálható (BH 2010.323.). A II. rendű terhelt által hivatkozott tény önmagában konkrét és valós is, ám az egységes ítélezési gyakorlat szerint a Be. 21. § (1) bekezdésének e) pontjában foglalt kizárási ok fennállását önmagában nem valószínűsíti az a körülmény, hogy az elfogultsági kifogás bejelentőjével szemben az adott bíróság, illetve az adott bíró korábban marasztaló, illetve a bejelentő által sérelmezett döntést hozott (BH 1989.391.; BH 1997.13.; 1999.295.; BH 2000.389.; BH 2005.315.). Ugyancsak töretlen a gyakorlat abban, hogy nem kizárási ok az, ha a bíróságok törvényben előírt feladataikat teljesítik (BH 1993.599.), függetlenül attól, hogy a vonatkozó eljárási cselekmény, határozat a terhelt számára elfogadható-e vagy sem.

Mindezt szem előtt tartva alaptalan a II. rendű terhelt azon állítása, hogy az I.1. pontbeli másodfokú végzés meghozatalában való részvételük folytán a megjelölt bírák elfogulttá váltak volna, s így kizárt bírákként vettek részt az I.1. pontbeli másodfokú ítélet meghozatalában. Az első és a második döntés jellege is eltérő volt. A kettő között nem állt fenn semmiféle szükségszerű összefüggés sem, hiszen az első döntés egy eljárási előkérdést rendezett el, míg a második döntés tárgya már a büntetőjogi felelősség, a minősítés és a jogkövetkezmények alkalmazása volt.

A II. rendű terhelt szubjektív alapon látott összefüggést, ami önmagában nem tehetette alapossá az állítását.

C)

A II. rendű terhelt szerint a sértett megölésében nem vett részt. Amit tett, az bűnpártolás.

A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja, azaz nem nyitja meg a ténybeli sérelmezés lehetőségét.

A felülvizsgálati eljárásban a felülbírálat a jogerős határozatban megállapított, s nem támadható tényálláshoz [Be. 423. § (1) bekezdés] kötött. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs

lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

A Be. 416. § (1) bekezdése a) pontjának 3. fordulata alapján helye van felülvizsgálatnak, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor.

A Be. 416. § (1) bekezdése b) pontjának 1. fordulata alapján pedig akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

A terhelt azonban nem a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó tényállás alapján állította, hogy cselekménye nem az emberölést, hanem az ahhoz kapcsolódó bűnpártolást valósította meg. Valójában a felülvizsgálat során kötelezően irányadó tényállást és a bíróság mérlegelésének helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti mérlegelését vitatta, átértékelését célozta, és mindezen keresztül kifogásolta bűnösségének kimondását, valamint a terhére rótt bűncselekmény minősítését - ami felülvizsgálati eljárásban kizárt.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában megjelölt ún. feltétlen eljárási szabálysértéseken kívül eső eljárási indokok alapján - így a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában megjelölt megalapozatlanságra hivatkozással érdemi felülvizsgálatra nem kerülhet sor. Az irányadó tényállással gyökeresen szemben álló tényállítások, amelyek az emberölést cáfolni és a bűnpártolás megállapítani törekednek (szerepe a sértett figyelmének elvonása, míg a fiataalkorú I. rendű terhelt elveszi a sértett autójában lévő pénzt, a kést az ő tudta nélkül vitte magával a fiataalkorú I. rendű terhelt, aki a szándékegységüket túllépve - számára váratlanul - minőségileg más bűncselekményt hajtott végre) ugyanígy elfogadhatatlanok.

A korábbi büntető törvény szerint, aki mást megöl, az emberölés büntettét követi el [korábbi Btk. 166. § (1) bekezdés]. A büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést a) előre kitervelten, b) nyereségvágyból, d) különös kegyetlenséggel követik el [korábbi Btk. 166. § (2) bekezdés].

Az elsőfokú bíróság által megállapított (elsőfokú ítélet 7-10. oldal), a másodfokú bíróság által kiegészített és helyesbített (másodfokú ítélet 3. oldal utolsó bekezdéstől 4. oldal 5. bekezdéssel bezárólag) történeti tényállás I.2. pontjának lényege a következő:

- a II. rendű terhelt 2000. augusztus közepén közölte a fiataalkorú

I. rendű terhelttel a tervét arra vonatkozóan, hogyan csalják ki az általa ismert, idős, gépkocsijában alvó sértettet egy tanyára, üssék le, vegyék el a gépkocsiját, és azt értékesítsék,

- a II. rendű terhelt elkezdte a cselekmény előkészítését. Annak keretében együtt többször felkeresték a sértettet, beszélgettek vele, egyszer hívták egy tanyára, de a sértett nem ment velük,
- a fiataalkorú I. rendű terhelt a II. rendű terhelt hosszas rábeszélése és fenyegetése eredményeként egyezett bele a részvételébe, félt a sértett majdani feljelentésétől, de a II. rendű terhelt azzal nyugtatta meg, hogy ne törődjön semmivel, majd ő elintézi a dolgot, a sértett úgy sem fogja őket felismerni,
- a II. rendű terhelt kint járt egy tanyán, felmérte a körülményeket, két sírméretű gödröt ásott, az egyiket visszatemette,
- a II. rendű terhelt 2000. szeptember 4-én 23 óra tájban elment a fiataalkorú I. rendű terhelt Ö helységbeli lakására. Onnan együtt gyalogosan T helységbe mentek. A II. rendű terhelt útközben közölte, hogy a tervet most fogják végrehajtani, már kinézte a tanyát is. A fiataalkorú I. rendű terhelt mondta, hogy nem szeretne részt venni, mire a II. rendű terhelt közölte, hogy jelen kell lennie, mert már tud a tervről,
- a II. rendű terhelt bement az albérletébe. Pulóvert vett fel, alá kést tett, amit a fiataalkorú I. rendű terhelt nem észlelt,
- a gépkocsijában alvó sértettet az ablakon kopogtatva a II. rendű terhelt ébresztette fel. Megkérdezte, hogy kutyát etetni elvinné-e őket egy tanyára, amire a sértett ráállt,
- Ű helységben a tanyán a terheltek kiszálltak a gépkocsiból, távolabb mentek, a fiataalkorú I. rendű terhelt ott maradt,
- a II. rendű terhelt visszament a gépkocsihoz. Felhívására a sértett kiszállt. A gépkocsi elejénél álltak, amikor a II. rendű terhelt rátámadt a sértettre. 21 alkalommal mellkason szúrta, ütlegelte, a földre kerülésekor megrugdosta,
- a sértett nem mozdult, a II. rendű terhelt felszólítására a fiataalkorú I. rendű terhelt segített a sértettet a kúthoz húzni és abba beledobni,
- a II. rendű terhelt a tanyából különböző tárgyakat hozott ki, azokat a fiataalkorú I. rendű terhelt kezébe adta, aki azokat a sértettre dobta,
- a II. rendű terhelt a kést a kukoricásban eldobta. A II. rendű terhelt által vezetett sértetti gépkocsival a tanyáról elhajtottak, útközben megálltak. A II. rendű terhelt a sértett gépkocsiban talált dolgait elégette, B felé tartottak a gépkocsi értékesítése érdekében. A II. rendű terhelt ekkor mondta el, hogy előzőleg két gödröt ásott a tanyán, eredetileg oda akarta a sértettet elásni,
- a mellkasán 21 szúrt sérülést, a jobb kezén, csuklóján és bal alkarján 16 bőrfolytonosság-megszakítást, testszerte legalább 18 tompa erőbehatást okozó külső sérüléseket elszenvedett sértett életét semmilyen orvosi beavatkozás sem menthette volna meg,
- a II. rendű terhelt az ölési cselekményt nagyfokú

kegyetlenséggel, brutalitással valósította meg. A sértett életét az ezzel szükségképpen együttjáró szenvedéshez képest jelentősen meghaladó fájdalmat okozva oltotta ki.

Mindez röviden összegezve az állapítható meg, hogy a II. rendű terhelt tervelte ki az elkövetést. A sértett gépkocsijának erőszakos megszerzését lényegében rablásnak [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés] beállítva, abba hosszas rábeszéléssel és fenyegetéssel vonta bele a fiatalkorú I. rendű terheltet. A II. rendű terhelt ismertette meg a sértettel a fiatalkorú I. rendű terheltet. A II. rendű terhelt nézte ki előzetesen a tanyát, ahol korábbi elképzelése szerint a sértett majdani elföldelésére gödröt ásott. A II. rendű terhelt vitte magával a pulóver alá rejtett kést. A II. rendű terhelt vitette magukat a sértettel valótlán ürüggyel a tanyára. Ott a II. rendű terhelt ölte meg a sértettet számos késszúrással, akit ütlegelt és rugdosott is. A fiatalkorú I. rendű terhelt segédkezett a holttest kútba dobásában, a nyomok eltüntetésében.

A Kúria mindezek alapján azt állapította meg, hogy az irányadó tényállás alapján a II. rendű terhelt bűnösségének kimondása és cselekményének minősítése megfelelt a büntető anyagi jog szabályainak.

A II. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványában önkényesen – mintegy felcserélve a fiatalkorú I. rendű terhelt és a saját elkövetésben játszott szerepét – értelmezte át az irányadó tényállást, s ekként egy nem létező, általa kialakított tényállásból vont a helyesnek tartott minősítésre következtetést.

A korábbi Btk. 244. §-ának (1) bekezdése szerint a bűnpártolást az követi el, aki anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetőjével az elkövetés előtt megegyezett volna a) segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön, b) a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani törekszik, c) közreműködik a bűncselekményből származó előny biztosításában.

A II. rendű terhelt tényleges cselekményének bűnpártolásként minősítése fogalmilag kizárt. Ezzel a II. rendű terhelt is nyilvánvalóan tisztában van, hiszen kifejezetten az irányadó tényállással szemben álló tényeket jelölt meg az eltérő minősítés alapjául.

Törvénysértő minősítés hiányában a büntetés önmagában nem vizsgálható. A büntetés önmagában akkor eshetne felülvizsgálat alá, ha az – a minősítésen túl – a büntető törvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközve volna a nemében vagy mértékében törvénysértő (BH 2012.239.), amire egyébként hivatkozás sem volt, de a Kúria jelzi, hogy ilyen törvénysértést maga sem észlelt.

A Kúria mindössze jelzi, hogy a II. rendű terhelttel szemben a halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztés 17 évi mértéke a korábbi Btk. - másodfokú ítéletben fel nem hívott - 40. §-ának (2) bekezdése, továbbá 85. §-ának (1)-(3) bekezdése alapján törvényes. A szabadságvesztés fegyház végrehajtási fokozata a korábbi Btk. - másodfokú ítéletben fel nem hívott - 42. § (2) bekezdés b)2. pontja alapján ugyancsak törvényes.

A lefoglalt bűnjelekről a Be. 571. §-a, a bűnügyi költségről a Be. 578. §-ának (1) bekezdése szerinti különleges eljárásban lehet utólagos jogorvoslatot kérni, ezekben a kérdésekben a felülvizsgálat törvényben kizárt [Be. 416. § (4) bekezdés c) pont].

A kifejtettek alapján a Kúria - a Be. 424. §-a (1) bekezdésének 1. fordulata szerint tanácsulésen, a Be. 420. § (1) bekezdése 1. mondatának 1. fordulatának megfelelő összetételben eljárva - miután a hivatalból lefolytatott vizsgálata eredményeként feltétlen eljárási szabálysértést nem észlelt - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot - a Be. 426. §-ának megfelelően - a II. rendű terhelte tekintetében hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült - a II. rendű terhelte kirendelt védőjének díjában álló - bűnügyi költséget az állam viseli [Be. 429. § (1) bekezdés 2. mondat].

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2015. március 19.

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s. k. előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
NYM